

NVO JURISTA PADOMS

SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA. Ministru kabinets.

Latvijas tiesiskais regulējums paredz sabiedrības līdzdalību centrālajā valsts pārvaldē, līdzdarbojoties dažādās darba grupās, padomēs, konsultatīvās struktūrās, kā arī sniedzot atzinumus un priekšlikumus pēc institūcijas amatpersonu iniciatīvas. Divi būtiskākie tiesību akti sabiedrības līdzdalībai Ministru kabineta līmenī ir Valsts pārvaldes iekārtas likums un Ministru kabineta kārtības rullis.

Valsts pārvaldes iekārtas likums

VI nodaļa “Sabiedrības līdzdalība valsts pārvaldē” (48.pants) definē sabiedrības līdzdalības veidus:

(1) Šā likuma mērķa sasniegšanai iestāde savā darbībā iesaista sabiedrības pārstāvjus (sabiedrisko organizāciju un citu organizētu grupu pārstāvjus, atsevišķas kompetentas personas), iekļaujot viņus darba grupās, konsultatīvajās padomēs vai lūdzot sniegt atzinumus.

(2) Sabiedrībai svarīgos jautājumos iestādei ir pienākums rīkot publisku apspriešanu. Ja iestāde pieņem lēmumu, kas neatbilst ievērojamas sabiedrības daļas viedoklim, tā šo lēmumu īpaši pamato.

(3) Iestāde (turpmāk arī — pilnvarotājs), ievērojot šīs nodaļas noteikumus, var pilnvarot privātpersonu veikt valsts pārvaldes uzdevumus.

(4) Nodrošinot sabiedrības līdzdalību savā darbībā, iestāde var izmantot arī citus normatīvajos aktos noteiktos sabiedrības iesaistīšanas veidus, kas nav minēti šajā pantā.

(5) Par sabiedrības pārstāvju iesaistīšanu iestādes darbībā un tās veidu lemj iestādes vadītājs, ja normatīvajā aktā nav noteikts citādi.

Ministru kabineta kārtības rullis

paredz sabiedrības līdzdalību politisko un tiesību aktu projektu izstrādē ministru līmenī un valsts sekretāru līmenī. Izstrādātos dokumentus var iesniegt attiecīgās nozares amatpersona. Politikas dokumentu projektu izstrādē likums nosaka konsultācijas ar NVO (iepriekšējā norma Ministru kabineta kārtības ruļļa 95.punkta 6.daļā, kas noteica "iesniedzēja parakstītu informāciju par konsultācijām ar pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām un to izteikto viedokli par projektu", bet šobrīd to detalizēti regulē Ministru kabineta noteikumi “Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā” (skatīt Jurista padoms Nr.21)).

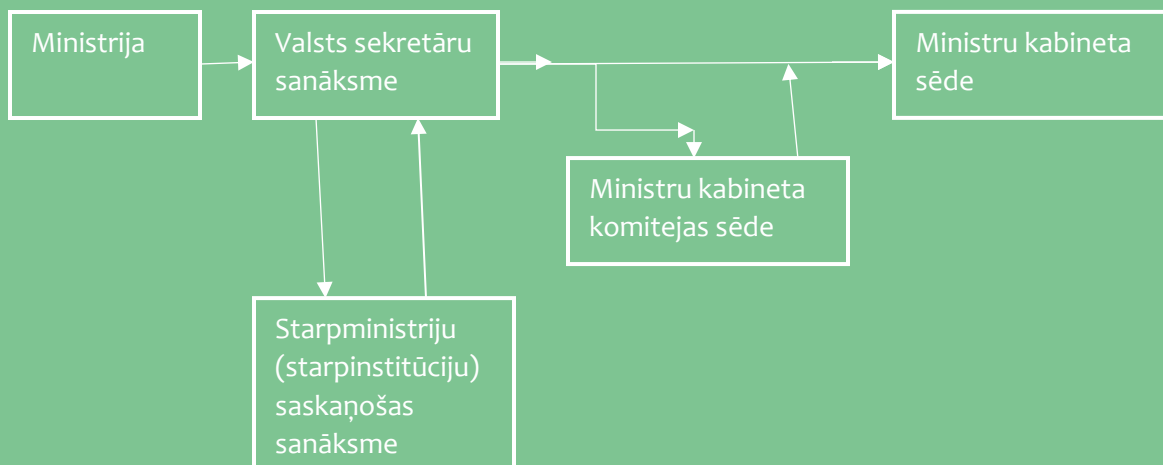
Ministru kabineta kārtības ruļļa 83.punkts (iepriekšējais 66.punkts) paredz kārtību, kādā arī NVO var iesniegt priekšlikumus vai iebildumus par attiecīgo projektu. Pēc Valsts sekretāru sanāksmē izsludinātā politikas vai tiesību akta projekta 2 nedēļu laikā NVO un sabiedrības pārstāvji var iesniegt savus priekšlikumus vai iebildumus noteiktā formā Valsts kancelejai.

Skaidrojums: termiņa tecējums atzinuma sniegšanai par projektu sākas divas darbdienas pēc Valsts sekretāru sanāksmes (pirmdienās plkst.9.00), kurā tika izsludināts projekts, ja Valsts sekretāru sanāksmē nav nolemts citādi (īsāks termiņš). Tādējādi 10 darbdienu saskaņošanas termiņš beidzas 10. darbdiēnā - parasti piektdienā. Piemēram, ja projekts izsludināts 23.augustā, termiņš atzinumu sniegšanai sākas 27. augustā, un atzinumu var sniegt līdz 7. septembrim.

Ministru kabineta iekārtas likums

Ministru kabineta iekārtas likuma 28.panta piektā daļa paredz, ka Ministru prezidents pēc savas iniciatīvas vai pēc Ministru kabineta locekļa ierosinājuma var uzaicināt izteikt viedokli Ministru kabineta sēdē atbildīgās amatpersonas, sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvjus vai citus lietpratējus, kuru viedoklis var būt nozīmīgs attiecīgā jautājuma izlemšanā.

Tiesību akta pieņemšanas gaita Ministru kabineta līmenī

Pieņemšanas procesu var noskatīties šajā [linkā](#).

Lai veiksmīgi īstenotu līdzdalību minēto normu ietvaros, nepieciešami:

- ✓ attiecīgās nozares ministra politiskā griba par kāda politikas vai tiesību akta projekta iniciēšanu;
- ✓ profesionāli cilvēkresursi, kas seko līdzī Ministru kabineta mājas lapā izsludinātajiem projektiem, lai priekšlikumus varētu iesniegt savlaikus un aizpildītus pareizā formā;
- ✓ savlaicīga informācijas aprīte starp valsts pārvaldi un NVO;
- ✓ NVO sadarbība un viedokļu koordinēšana;
- ✓ pārliecināšanās, vai valsts pārvalde tiešām ņem vērā iesniegtos priekšlikumus;
- ✓ sadarbšanās ar attiecīgajā jautājumā kompetentajām NVO.

Informāciju sagatavoja:
Biedrība „Latvijas Pilsoniskā alianse”
Rīga, 2018

*Projekts tiek līdzfinansēts Rīgas domes Izglītības,
kultūras un sporta departamenta Sabiedrības
integrācijas programmas ietvaros.*

